02/02/2024

Για την Βάπτιση υιοθετημένων τέκνων από τους «γάμους ομοφυλοφίλων» και οι δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου

/ Γνώμες

Για την Βάπτιση υιοθετημένων τέκνων από τους «γάμους ομοφυλοφίλων» και οι δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου

Σέ δημόσιες συζητήσεις ἔγινε λόγος κατά πόσον ἡ Ἐκκλησία θά βαπτίζη τά υἱοθετημένα τέκνα ἀπό τούς «γάμους τῶν ὁμοφυλοφίλων».

Θά καταγράψω μερικές σκέψεις γιά τό θέμα αὐτό.

1. Συζήτηση γιά τό θέμα

Εἶναι ἀληθές ὅτι τέθηκε τό θέμα στήν Ἱεραρχία ὑπό τύπον προβληματισμοῦ κατά πόσον θά βαπτίζονται τά τέκνα πού θά υἱοθετηθοῦν ἀπό «πολιτικούς γάμους ὁμοφυλοφίλων», μέ τήν ἔννοια νά μελετηθῆ ἀπό τά Συνοδικά Ὄργανα, δηλαδή τήν

Ἐπιτροπή Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν Ζητημάτων καί ἀπό τήν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο. Τό σκεπτικό εἶναι ὅτι ἡ περίπτωση αὐτή διαφέρει ἀπό τίς περιπτώσεις τῶν τέκνων πού προέρχονται ἀπό τόν πολιτικό γάμο, ἀνδρός καί γυναικός, κυρίως μέ τήν γέννηση τέκνων ὑπ' αὐτῶν. Καί αὐτή ἡ πρόταση ἐτέθη γιά νά ὑπάρχουν μερικά ὅρια καί νά μή ἐκκοσμικεύεται ἡ Ἐκκλησία.

Εἶναι, ἐπίσης, ἀληθές ὅτι δέν εὐθύνονται τά ἀνήλικα τέκνα γιά τήν συμπεριφορά τῶν γονέων τους εἴτε τῶν δύο φύλων εἴτε τοῦ ἰδίου φύλου. Τά ἀνήλικα τέκνα ἔχουν δική τους ὕπαρξη, ἡ ὁποία ὅμως ὅσο εἶναι νήπια δέν μπορεῖ νά ἐκφρασθῆ καί γι' αὐτό εἶναι ἀπαραίτητη ἡ συγκατάθεση τῶν γονέων ἤ τῶν ἐπιτρόπων. Οὔτε, βεβαίως τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος πρέπει νά τίθεται στήν προοπτική τῆς τιμωρίας τοῦ παιδιοῦ ἕνεκα τῆς ἐπιλογῆς τῶν φυσικῶν ἤ θετῶν γονέων του.

2. Βάπτιση τέκνων ἀπό «πολιτικό γάμο ἑτεροφύλων»

Τό θέμα τῆς βαπτίσεως τῶν νηπίων ἐτέθη στό παρελθόν, κατά τήν συζήτηση τῶν συνεπειῶν τοῦ «πολιτικοῦ γάμου τῶν ἑτεροφύλων».

Στήν ὑπ' ἀριθμ. 2309 (Ἀριθ. Πρωτ. 240/21-1-1982) Ἐγκύκλιο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ὁ τελῶν πολιτικόν γάμον.....καταπατεῖ δημοσίᾳ καί ἐνσυνειδήτως τήν περί τῶν 7 Μυστηρίων δογματικήν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας» διό καί «ἡ Ἱερά Σύνοδος κρίνει ὅτι ὁ οὕτω συμπεριφερόμενος ἐκφράζει τήν θέλησιν καί προχωρεῖ εἰς τήν ἐκπλήρωσιν της, ὅπως παύσῃ τοῦ λοιποῦ ἀνήκων οὐσιαστικῶς εἰς τήν ἐξ ἧς προέρχεται Ἐκκλησίαν. Ἡ συνέπεια καί **εἰλικρίνεια ἐπιβάλλει ὁ τοιοῦτος νά παύσῃ καί τυπικῶς πλέον νά ἀνήκῃ εἰς τούς κόλπους της**».

Στήν συνέχεια ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τήν ὑπ΄ἀριθμ. 2395/ Ἀριθ.2767/ 5-9-1984 ἀπεφάνθη ὅτι «**δέον νά βαπτίζωνται τά ἐκ τῶν πολιτικῶν γάμων τέκνα**», ἐννοεῖται τῶν ἑτεροφύλων, **μέ τό σκεπτικό** ὅτι «πολλοί πολιτικοί γάμοι τελοῦνται ὑπό τήν πίεσιν καί τήν ἀνάγκην εἰδικῶν οἰκογενειακῶν καί κοινωνικῶν συνθηκῶν καί ὄχι λόγῳ περιφρονήσεως τοῦ θρησκευτικοῦ γάμου καί ἀρνήσεως τῆς Ἐκκλησίας, δι' ὅ καί, ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, τελοῦν οἱ γονεῖς οὗτοι καί τόν θρησκευτικόν γάμον, ἀποκαθιστῶντες ἑαυτούς εἰς τήν κανονικήν τάξιν». Ἔτσι, ἐκτός τοῦ ὅτι «ἕκαστον τῶν ὁποίων (τῶν τέκνων) ἀποτελεῖ ἰδίαν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καί ἀνεξάρτητον ἠθικήν προσωπικότητα», συγχρόνως μέ τήν «συγκαταβατικήν συμπεριφοράν» τῆς Ἐκκλησίας νά βαπτίζωνται τά τέκνα «οἱ γονεῖς αὐτῶν ἐπηρεάζονται εὐμενῶς καί διευκολύνονται τά μέγιστα εἰς τήν, ἐν καιρῷ, τέλεσιν καί τοῦ θρησκευτικοῦ γάμου, πρός πλήρη ἀποκατάστασιν τῶν πνευματικῶν των δεσμῶν μετά τῆς Μητρός Ἐκκλησίας».

Τό σκεπτικόν τῆς Ἐγκυκλίου εἶναι σαφέστατον, ὅτι ἡ ἄδεια γιά τήν βάπτιση τῶν

τέκνων πού προέρχονται ἀπό πολιτικούς γάμους ἑτεροφύλων, εἶναι **συγκαταβατική καί στήν προπτική ἀποκαταστάσεως καί τῶν γονέων στήν κανονική τάξη**.

Οἱ Συνοδικές αὐτές ἀποφάσεις ἰσχύουν καί μάλιστα πρόσφατα ἐπιβεβαιώθηκαν μέ τό ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2862/3-7-2020 Ἐγκύκλιον Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέ τήν προσθήκη «ὅτι ὁ διαλυθείς ἐκ διαφόρων αἰτίων, πολιτικός γάμος δέν θεωρεῖται ἀπαραιτήτως δεῖγμα μετανοίας καί ἐπιστροφῆς εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν τάξιν καί ὡς ἐκ τούτου, ἡ **παράστασις ἀναδόχου ἐκ διαλυθέντος γάμου κανονικῶς δέν γίνεται ἀποδεκτή»**. Ἐπί πλέον, διευκρινίζεται ὅτι ἡ τυχόν «ἐξαίρεσις ἐξ αὐτοῦ ἐπαφίεται εἰς τήν ἔμφρονα ποιμαντικήν κρίσιν ἑκάστου Μητροπολίτου, ἐνεργοῦντος **κατ' οἰκονομίαν** καί **ὁπωσδήποτε, κατά περίπτωσιν**».

Ἑπομένως, τό «**κατ' οἰκονομίαν**» καί «**ὁπωσδήποτε κατά περίπτωσιν**» καί ἐπί πλέον τό μέ «τήν **ἔμφρονα** ποιμαντικήν κρίσιν ἑκάστου Μητροπολίτου» παράσταση ἀναδόχου ἐκ διαλυθέντος γάμου εἶναι ἀπολύτως δεσμευτικά γιά τήν κατά περίπτωσιν οἰκονομίαν καί ἐξαίρεσιν, πού δέν ἀνατρέπει τήν γενική ἀκρίβεια, καί τόν γενικό κανόνα! Δέν εἶναι δυνατόν ἡ οἰκονομία νά γενικευθῆ καί νά μετατραπῆ σέ ἀκρίβεια!

Αὐτά ἰσχύουν γιά τόν «πολιτικό γάμο» τῶν ἑτεροφύλων.

3. Βάπτιση τέκνων ἀπό «πολιτικό γάμο ὁμοφυλοφίλων»

Στήν περίπτωση τῶν ὁμοφυλοφίλων πού συνάπτουν «πολιτικό γάμο» τά δεδομένα εἶναι τελείως διαφορετικά ἀπό τόν «πολιτικό γάμο τῶν ἑτεροφύλων», καί μάλιστα εἶναι πλέον αὐστηρά, διότι εἰσάγεται «πολιτικός γάμος» ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, πού ἀνατρέπει τό πρότυπο τῆς ἐκ δύο φύλων οἰκογενείας.

Θεωρῶ ὅτι τό θέμα αὐτό θά ἐξετασθῆ κυρίως στό ὅτι δέν πρόκειται γιά «ζευγάρια» ἑτεροφύλων, ἀλλά γιά ἄτομα τοῦ ἰδίου φύλου, πού καί ἐάν μετανοήσουν δέν μποροῦν νά τελέσουν ἐκκλησιαστικό γάμο καί νά ἐκκλησιοποιήσουν τήν «σχέση» τους. Ἐπίσης, ὅταν πρόκειται περί δύο ἀνδρῶν δέν πρόκειται νά συλλάβουν δικό τους τέκνο, τό ὁποῖο θά τό υἱοθετήσουν εἴτε ἀπό διαθέσιμα βρέφη εἴτε ἀπό «παρένθετη κύηση», «παρένθετη μητρότητα».

Ἐπί πλέον οἱ συνάπτοντες τέτοιον «ὁμοφυλόφιλο γάμο» προσβάλλουν, ἐκτός ἀπό τόν ἱερό θεσμό τοῦ γάμου, καί τόν ἱερό θεσμό τῆς οἰκογενείας, διότι συγκροτοῦν μίαν ἄλλην οἰκογένεια, ἡ ὁποία εἶναι ἀντιεκκλησιαστική καί καταδικάστηκε ἀπό τήν Ἱεραρχία ὁμοφώνως, ἀλλά καταδικάζεται καί ἀπό ὅλη τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστική παράδοση. Αὐτό εἶναι ἕνα πολύ σοβαρό θέμα.

Ἔτσι, στήν περίπτωση πού θά ἤθελαν οἱ ὁμοφυλόφιλοι νά βαπτίσουν τά καθ'

οἱονδήποτε τρόπον ἀποκτηθέντα τέκνα τους, θά προσέλθουν στό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος ὡς «ζεῦγος», θά φωτογραφηθοῦν κατά τήν διάρκεια τοῦ μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος δίπλα στόν Ἱερέα καί θά ὑπογράψουν ὡς γονέας 1 καί γονέας 2. Ἀκόμη, ὁ ἀνάδοχος ὁ ὁποῖος θά παρουσιασθῆ ἤ θά εἶναι τῆς αὐτῆς νοοτροπίας μέ τούς «ὁμοφυλόφιλους γονεῖς» ἤ θά συνευδοκῆ μέ τίς ἐπιλογές τους.

Μέ αὐτές τίς συνθῆκες, ἄν ἕνας Κληρικός τελέσει βάπτιση τέκνου «ὁμοφυλοφίλων», «ἐν τοῖς πράγμασιν» συνευδοκεῖ μέ τίς ἐνέργειές τους καί καταργεῖ ἤ ὑπονομεύει τήν ὁμόφωνη ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 23ης Ἰανουαρίου 2024. Καί βεβαίως μέ τόν τρόπον αὐτόν ἐκκοσμικεύονται τά πάντα, ἤτοι καί ἡ Θεολογία καί ἡ ἐκκλησιαστική ζωή.

Σύν τοῖς ἄλλοις οἱ ὁμοφυλόφιλοι γονεῖς θά προσαγάγουν τά τυχόν βαπτισθέντα τέκνα τους στήν θεία Εὐχαριστία γιά τήν μετάληψη τοῦ Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συνδέεται τό μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος-Χρίσματος μέ τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἐνδεχομένως θά θελήσουν καί αὐτοί νά κοινωνήσουν, προκαλώντας δημοσίως καί προσβάλλοντας ὅλο τό ἐκκλησιαστικό πολίτευμα ὅτι δῆθεν ἀποδεχόμαστε οἰκογένεια «ὁμολοφυλοφίλων»!

Ἄν αὐτό δέν συνιστᾶ ἐκκοσμίκευση τῶν Μυστηρίων, τῆς οἰκογένειας, τοῦ γάμου καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, τότε τί εἶναι τελικά ἡ ἐκκοσμίκευση;

4. Ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων γιά τόν νηπιοβαπτισμό

Πρέπει, ὅμως, νά ἐξετασθῆ καί τό θέμα τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ γενικότερα. Ἡ ἱστορία τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νηπτιοβαπτισμοῦ στήν Ἐκκλησία δείχνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποδέχθηκε τόν νηπιοβαπτισμό, διότι εἶχε τήν βεβαιότητα ὅτι τά βαπτισθέντα τέκνα θά κατηχηθοῦν ἀπό τόν ἀνάδοχον καί ἀπό τούς γονεῖς καί τήν οἰκογένεια στήν ὁποία θά μεγαλώσουν, οἱ ὁποῖοι θά ζοῦν μέσα στήν Ἐκκλησία μέ ὅλη τήν παράδοσή της.

Ὅμως, ὅταν ἡ Ἐκκλησία ἐκ τῶν προτέρων γνωρίζει ὅτι τό νήπιο θά μεγαλώση σέ μιά οἰκογένεια ἡ ὁποία ἀρνεῖται καί μάλιστα προσβάλλει τόν ἱερό θεσμό τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας, καί ὁ ἀνάδοχος, κατά διάφορους βαθμούς θά εἶναι τῆς ἴδιας νοοτροπίας, τότε πῶς θά ἐμπιστευθῆ ἕνα νέο καί μικρᾶς ἡλικίας μέλος της σέ αὐτήν τήν οἰκογένεια; Πῶς θά δώσουν ὁμολογία πίστεως; Πῶς θά τό κατηχήσουν ὀρθοδόξως; Τί πρότυπα θά τοῦ προσφέρουν;

Γιά τό θέμα αὐτό ὑφίσταται κείμενο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό ὁποῖο ἐξεδόθη τό 2012, ἐπί προεδρείας τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Φιλίππων κυροῦ Προκοπίου

καί ἀναρτήθηκε στό διαδίκτυο, γιά τήν γνώση καί τήν ἐνημέρωση ὅλων τῶν Χριστιανῶν, «περί τοῦ ἀναδόχου», ἀλλά καί τῶν γονέων πού ἀναπληρώνουν «τήν ἔλλειψη βουλήσεως τοῦ νηπίου». Γράφεται στό κείμενο αὐτό τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων.

«Τό μυστήριο του βαπτίσματος εἶναι ὁ μοναδικός τρόπος, μέ τόν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος, μέ τήν δύναμη τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἀφαρπάζεται ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ πονηροῦ, ἀναγεννᾶται καί ἐντάσσεται στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία. Τό βάπτισμα εἶναι «φυτεία πρός ἀθανασίαν» (Μ. Ἀθανάσιος, PG.29,10) καί «ὄχημα πρός τόν οὐρανόν, βασιλείας πρόξενον, υἱοθεσίας χάρισμα» (Μ. Βασίλειος, PG.31,433). Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος βαπτίσθηκε καί μίλησε γιά τό βάπτισμα εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγ. Τριάδος. Ἀποστέλλοντας εἰς τό κήρυγμα τούς ἁγίους Ἀποστόλους, μετά τήν Ἀνάσταση, τούς εἶπε: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος...» (Ματθ. κη΄19). «Ὁ πιστεύσας καί βαπτισθείς σωθήσεται» (Μαρκ. ιστ΄16). Ἀκολουθοῦντες τήν σαφῆ ἐντολή τοῦ Κυρίου ἔκτοτε οἱ Ἀπόστολοι καί κατ' ἐπέκτασιν ἡ Ἐκκλησία βάπτιζαν κατόπιν ὁμολογίας τῆς πίστεως. Ἔτσι ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, μετά τό κήρυγμα, συνέστησε εἰς τό πλῆθος τῶν ἀκροατῶν του νά μετανοήσουν καί ἐν συνεχείᾳ νά βαπτισθοῦν.

Πολύ ἐνωρίς -τό ἀργότερο κατά τό δεύτερον ἥμισυ τοῦ β΄αἰῶνος- καί ταχέως ὁριστικῶς κατά τόν 5ο αἰῶνα- ἐπεκράτησε ὁ νηπιοβαπτισμός. Ἀπό τήν Κ. Διαθήκη πληροφορούμεθα ὅτι νήπια βαπτίζονταν ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ἤδη ἀπό τόν α΄ μ.Χ. αἰώνα (Πρξ.στ΄13-15, 31-33, ιη΄8, ι΄1-2, 24, 44, 47, 48). Κατά τούς πρώτους αἰῶνες οἱ περισσότεροι δέχονταν τό βάπτισμα σέ ὥριμη ἡλικία, ὁ δέ ἀνάδοχος, μνημονευόμενος τό πρῶτον κατά τήν καμπή τοῦ 2ου πρός 3ο αἰώνα, **παρίστατο ὡς ἐγγυητής τῶν εἰλικρινῶν προθέσεων καί τῆς πίστεως τοῦ βαπτιζομένου.** Σήμερα ὁρίζεται μέν ὑπό τοῦ ἔχοντος τήν ἐπιμέλεια τοῦ παιδιοῦ, εἶναι δέ ὁ ἐγγυητής ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας, καί **ἀναπληρώνει τήν ἔλλειψη βουλήσεως τοῦ νηπίου, παράλληλα βεβαίως μέ τούς γονείς**, καί ὁμολογεῖ τήν πίστη ἐξ ὀνόματός του. Ὁμολογεῖ βεβαίως τήν ὀρθόδοξη πίστη καί **ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά διδάξει τόν νεοφώτιστο, μαζί με τούς γονεῖς**, μόλις ἔλθει σέ κατάλληλη ἡλικία, τό περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας.

Τό πρόσωπο τοῦ ἀναδόχου εἶναι ἱερό. Συνάπτει δεσμό πνευματικῆς συγγένειας μέ τόν ἀναδεκτό (ἤ τήν ἀναδεκτή) καί τήν οἰκογένειά του. Κατά τόν Ἅγιο Συμεών Θεσσαλονίκης ὁ ἀνάδοχος εἶναι «ἐγγυητής εἰς Χριστόν, ὥστε τηρεῖν τά τῆς πίστεως καί χριστιανικῶς ζῆν». (PG 155, 213). Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ λειτουργήματός του **ἐπιβάλλεται νά τυγχάνει τῆς ἐμπιστοσύνης καί ἀποδοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, καί νά εἶναι ἐνεργό μέλος αὐτῆς.**

Ἑπομένως δέν ἐπιτρέπεται νά παρίστανται ὡς ἀνάδοχοι εἰς τό μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος: οἱ ἀλλόθρησκοι, οἱ ἑτερόδοξοι, οἱ σχισματικοί, καί οἱ ἀφορισμένοι. Δέν γίνονται ἐπίσης δεκτοί οἱ γονεῖς τοῦ βαπτιζομένου (ν. 26 Λέοντος τοῦ Δ΄), οἱ κληρικοί καί οἱ μοναχοί (Ἀποφάσεις Πατριαρχικῆς Συνόδου Κωνσταντινουπόλως ἔτ. 1976 Μ. Γεδεών: Καν. Διατάξεις τ. Α΄ σελ. 295 ἐπ. καί ἔτος 1806 τ. Β΄ σελ. 106 ἐπ. παραγ. 3, πρβλ. Πέτρου Χαρτοφύλακα ἐν Συντάγματι τ. Ε΄ σ. 370), ἐνῶ ἀπό τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ εἶναι ἀδιάφορο τό φύλο τοῦ ἀναδόχου. Ἀποκλύονται ὡσαύτως οἱ δεδηλωμένοι ἄθεοι καί ἄπιστοι, οἱ ἀνήλικοι καί **οἱ τελέσαντες πολιτικό γάμο, οἱ τελευταῖοι ὡς ἐπιδεικτικῶς παραβιάζοντες τίς ἐντολές καί ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας»** (Βλ. Ἐγκύκλιο Ἱ. Συνόδου ὑπ’ ἀριθμ. 2309/21-1-1982).

Τό κείμενο αὐτό τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι σημαντικό, διότι κάνει μιά σύντομη ἱστορική ἀναφορά τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ στήν Ἐκκλησία, ἀναφέρεται στήν ἔλλειψη βούλησης τοῦ νηπίου, καί τήν ἀναπλήρωσή της ἀπό τόν ἀνάδοχο καί τούς γονεῖς τοῦ νηπίου, οἱ ὁποῖοι εἶναι **ἐγγυητές τῶν εἰλικρινῶν προθέσεων καί τῆς πίστεως τοῦ βαπτιζομένου.**

Φυσικά οἱ ἀνάδοχοι, οἱ ὁποῖοι **μαζί μέ τούς γονεῖς** ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση νά διδάξουν τόν νεοφώτιστο πρέπει νά τυγχάνουν τῆς ἐμπιστοσύνης καί τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, καί νά εἶναι ἐνεργά μέλη της.

Καί ὄχι μόνον ἀποκλείονται νά εἶναι ἀνάδοχοι οἱ τελέσαντες πολιτικό γάμο, ἀλλά πρό παντός οἱ τελέσαντες πολιτικό γάμο ὁμοφυλόφιλοι, οἱ ὁποῖοι συνιστοῦν μιά ἄλλη διαφορετική «οἰκογένεια» στήν ὁποία δέν ὑπάρχει πατρότητα ἤ μητρότητα, ἀλλά «γονέας 1 καί γονέας 2». Τί θά διδάξουν αὐτοί στό παιδί γιά τόν Θεό καί τήν δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου καί τί θά διδάξουν γιά τόν θεσμό τῆς πατροπαράδοτης οἰκογένειας;

Ἡ ἐνδεχόμενη ἄποψη ὅτι θά μποροῦσε νά γίνη ἡ βάπτιση τέκνων πού υἱοθετήθηκαν ἀπό ὁμοφυλοφίλους, χωρίς νά εἶναι παρόντες οἱ «γονεῖς» στό Μυστήριο, ἀλλά νά παρίσταται ἀνάδοχος ἀποδεκτός ἀπό τήν Ἐκκλησία **εἶναι ἀλυσιτελής**. Αὐτό ἐξηγεῖται ἀπό τό ὅτι στήν πράξη δέν θά ἐφαρμοσθῆ μιά τέτοια ἐνδεχόμενη συμβιβαστική ἤ κατ’ οἰκονομίαν ἀπόφαση, διότι σοβαρῶς πιθανολογεῖται ὅτι οἱ «γονεῖς 1 καί 2» δέν θά δεχθοῦν νά ἀπουσιάσουν ἀπό τήν Βάπτιση τοῦ υἱοθετημένου ὑπ’ αὐτῶν τέκνου, οὔτε καί ὁ ἀνάδοχος θά εἶναι ὁ κατάλληλος.

Αὐτό θά ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἤ νά προξενηθῆ κοινωνικός θόρυβος σέ βάρος τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ἀρνεῖται τήν βάπτιση ἤ νά ὑποχωρήση ὁ Μητροπολίτης καί ὁ Ἱερεύς καί νά τελεσθῆ τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος μέ τήν παρουσία ὅλων αὐτῶν, μέ

βιντεοσκοπήσεις, φωτογραφίσεις κλπ. Καί, βέβαια, σέ τέτοια περίπτωση ἀφ’ ἑνός μέν θά ὑπονομευθῆ ἡ ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας καί ὅλη ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ἀφ’ ἑτέρου δέ θά ἐπέλθη μία ἐπί πλέον ἐκκοσμίκευση τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος καί τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας!

Ἑπομένως, ἡ ἀπόφαση γιά τήν βάπτιση τέκνων υἱοθετηθέντων ἀπό ὁμοφυλόφιλους γονεῖς θά πρέπει νά εἶναι σαφής καί καθαρή, χωρίς ρωγμές καί ἀνοίγματα!

5. Κατήχηση, Βάπτισμα, σωτηρία, κατά τούς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας

Πρέπει νά γίνη κατανοητό τί εἶναι τό Βάπτισμα, ποιά σχέση ὑπάρχει μεταξύ Βαπτίσματος, κατήχησης καί σωτηρίας. Τά ἐρωτήματα εἶναι: Τό Βάπτισμα γίνεται ἀπροϋποθέτως; Καί τελικά ὅσοι βαπτίζονται σώζονται; Καί ποιά εἶναι ἡ ἀξία τοῦ Βαπτίσματος ἀπό μιά μηχανική καί ἴσως «μαγική» αἴσθηση σωτηρίας;

Τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος, ὅπως καί ὅλα τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, δέν γίνεται ἀπροϋπόθετα, ἀλλά ἀπαιτοῦνται κατάλληλες προϋποθέσεις, διότι χωρίς αὐτές μπορεῖ νά ἐκληφθῆ ὡς μιά κοσμική τελετή καί ὡς κάτι τό «μαγικό». Ἀκόμη, σημαίνει ὅτι προηγεῖται κατήχηση, τήν ὁποία κατά τόν νηπιοβαπτισμό ἀναλαμβάνει ὁ (ἡ) ἀνάδοχος (η) καί οἱ γονεῖς καί ἀκολουθεῖ ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστός εἶπε στούς Μαθητές Του μετά τήν Ἀνάστασή Του: «Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν» (Ματθ. κη΄, 19-20).

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἑρμηνεύοντας αὐτό τό χωρίο, γράφει ὅτι ὁ Χριστός ἔδωσε ἐντολή στούς Μαθητές Του νά μή βαπτίζουν μόνον, ἀλλά καί νά διδάσκουν νά τηροῦν ὅλα ὅσα τούς δίδαξε. Δηλαδή, ἡ ἐντολή νά μαθητεύσουν τά ἔθνη προσδιορίζεται ἀπό δύο τροπικές μετοχές, τό «βαπτίζοντες» καί τό «διδάσκοντες τηρεῖν πάντα» ὅσα δίδαξε. Καί καταλήγει ὁ ἅγιος: «Ὥστε οὐκ ἀρκεῖ τό βάπτισμα μόνον μαθητήν ποιῆσαι τοῦ εὐαγγελίου τόν ἄνθρωπον, ἀλλά δεῖ καί τῆς τῶν θείων ἐντολῶν τηρήσεως καί τούτων πασῶν» (Γρηγ. Παλαμᾶ, ἔργα 10, ΕΠΕ, σελ. 476).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, συγκεντρώνοντας ὅλη τήν πρό αὐτοῦ πατερική παράδοση γράφει ὅτι «ἡ μέν οὖν τῶν ἁμαρτιῶν ἄφεσις πᾶσιν ὁμοίως διά τοῦ βαπτίσματος δίδοται, ἡ δέ χάρις τοῦ Πνεύματος κατά τήν ἀναλογίαν τῆς πίστεως καί τῆς προκαθάρσεως». Δηλαδή, ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν παρέχεται μέ τό Βάπτισμα, ἀλλά ἡ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος παρέχεται ἀναλόγως μέ τήν πίστη

καί τήν προκάθαρση. Συνεχίζει ὅτι μέ τό Βάπτισμα λαμβάνουμε «τήν ἀπαρχήν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καί ἀρχή ἑτέρου βίου γίνεται ἡμῖν ἡ παλιγγενεσία καί σφραγίς καί φυλακτήριον καί φωτισμός», λαμβάνουμε τήν ἀρχή τοῦ ἑτέρου βίου, τῆς ἀναγέννησης. Μάλιστα, ἐπισημαίνει: «Ὁ ἐν δόλῳ προσιών τῷ βαπτίσματι κατακριθήσεται μᾶλλον ἤ ὠφεληθήσεται» (Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Ἔκδοσις ἀκριβής τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, ἐκδ. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη, 1976, σελ. 346-350).

Ὁ Μέγας Βασίλειος συνδέει πολύ στενά τήν πίστη μέ τό Βάπτισμα. Γράφει: «Βαπτίζεσθαι δεῖ, ὡς παρελάβομεν, πιστεύειν δέ ὡς βεβαπτίσμεθα, δοξάζειν δέ, ὡς πεπιστεύκαμεν» (Μ. Βασιλείου, ἔργα 8, ΕΠΕ, σελ. 158). Ἀλλοῦ γράφει: «Πίστις δέ καί βάπτισμα δύο τρόποι τῆς σωτηρίας συμφυεῖς ἀλλήλοις καί ἀδιαίρετοι. Πίστις μέν γάρ τελειοῦται διά βαπτίσματος, βάπτισμα δέ θεμελιοῦται διά τῆς πίστεως καί διά τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ἑκάτερα πληροῦται» (Μ. Βασιλείου, ἔργα 10, ΕΠΕ, σελ. 350).

Ὁ ὅσιος Μάρκος ὁ ἀσκητής συνδέει τό Βάπτισμα μέ τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ κατά ἀναλογία τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν: «Ἡ μέν χάρις τοῖς ἐν Χριστῷ βαπτισθεῖσι, μυστικῶς δεδώρηται• ἐνεργεῖ δέ κατά ἀναλογίαν τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν» (Ὁσίου Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ, Φιλοκαλία, ἐκδ. Παπαδημητρίου Α΄, 113, ξα΄).

Γι’ αὐτόν τόν λόγο στήν ἀρχαία παράδοση τῆς Ἐκκλησίας προηγεῖτο πολυετής κατήχηση καί στήν συνέχεια γινόταν τό Βάπτισμα. Ὅλη αὐτή ἡ πρακτική διαφαίνεται καθαρά τόν 4ο αἰώνα στίς Κατηχήσεις τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων. Οἱ Κατηχήσεις αὐτές διαιροῦνται στήν Προκατήχηση, τίς 18 Κατηχήσεις τῶν Φωτιζομένων πού προετοιμάζονταν γιά τό Βάπτισμα, καί τίς 5 Μυσταγωγικές Κατηχήσεις τῶν βαπτισθέντων. Μέ τό Βάπτισμα καί τό Χρῖσμα ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου καθαίρεται καί φωτίζεται καί ὁδηγεῖται ὁ ἄνθρωπος ἀπό τό κατ’ εἰκόνα στό καθ’ ὁμοίωση.

Διδάσκει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων ὅτι ὅσοι θέλουν νά βαπτισθοῦν πρέπει νά ἐγγράφονται στούς καταλόγους τῶν Κατηχουμένων, νά ἐκδηλώνουν τήν μετάνοιά τους, νά ἔχουν καλή προαίρεση, διότι δέν πρέπει νά ἔχουν τήν «προσηγορία τοῦ πιστοῦ» καί τήν «προαίρεσιν τοῦ ἀπίστου», νά δεχθοῦν τούς ἐξορκισμούς καί ὅπως γράφει, «τότε τῶν ὑδάτων ἀπολαύσητε χριστοφόρων, ἐχόντων εὐωδίαν» καί «τότε Χριστοῦ προσηγορίαν λάβητε, καί ἐνέργειαν θείων πραγμάτων» (Κατηχήσεις ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, ἐκδ. Ἑτοιμασία, Ἱερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Καρέα, 1999).

Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, βλέποντας στήν ἐποχή του τήν τυπική προσέλευση τῶν Χριστιανῶν στά Μυστήρια, διδάσκει ὅτι, ὅπως ὁ Ἀδάμ ζοῦσε στόν Παράδεισο μέ τούς Ἀγγέλους καί ἀποβλήθηκε ἀπό αὐτόν «μετά τήν παράβασιν» καί γυμνώθηκε καί ἀπομακρύνθηκε ἀπό τόν Θεό, «οὕτω καί ἡμεῖς τῆς Ἐκκλησίας

τῶν ἁγίων δούλων αὐτοῦ χωριζόμεθα ἁμαρτάνοντες καί τῆς θείας καταστολῆς ἥν ἐνεδυσάμεθα οἱ βαπτιζόμενοι, αὐτόν δηλαδή τόν Χριστόν, ὡς πιστεύομεν, τοῦτον διά τῆς ἁμαρτίας ἀποδυόμεθα». Καί ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλά στερούμεθα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τοῦ ἀδύτου Φωτός, τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς υἱοθεσίας. Ἐπειδή χάσαμε τήν υἱοθεσία γινόμαστε «πάλιν χοϊκοί ὡς ὁ πρῶτος ἐκεῖνος καί χοϊκός ἀντί ἐπουρανίων καί αὐτοῦ τοῦ δευτέρου ἀνθρώπου καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ κατά πάντα ὁμοίων» καί ἔτσι γινόμαστε ἐπί πλέον «ὑπόδικοι τῷ θανάτῳ καί τῷ σκότει, καί τῷ πυρί τῷ ἀσβέστῳ παραπεμπόμεθα, ἐν μεγάλῳ κλαυθμῷ καί τῷ βρυγμῷ τῶν ὀδόντων βασανιζόμενοι» (Συμεών Νέος Θεολόγος S C 129 σελ. 414-416).

Τό χωρίο αὐτό εἶναι ἐκπληκτικό, διότι δείχνει ὅτι δέν ἀρκεῖ τό Βάπτισμα, ἀλλά ἀπαιτεῖται καί ἡ ἐν συνεχείᾳ ἀναγεννημένη ζωή, διότι διαφορετικά στερεῖται τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς υἱοθεσίας, καί γιά νά τό πῶ μέ ἁπλό τρόπο, στήν Κόλαση θά ὑπάρχουν καί βαπτισμένοι καί μοναχοί καί Κληρικοί, οἱ ὁποῖοι δέν συνήργησαν στήν Χάρη τοῦ Θεοῦ πού δόθηκε μέ τό Βάπτισμα καί τά ἄλλα Μυστήρια.

Γι’ αὐτό σέ ἄλλο σημεῖο ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος ἀπάντησε σέ αὐτούς πού ἔλεγαν «ἐγώ ἀπό τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος τόν Χριστόν λαβών ἔχω», ὅτι «οὐχί πάντες οἱ βαπτιζόμενοι λαμβάνουσι διά τοῦ βαπτίσματος τόν Χριστόν, **μόνοι δέ οἱ βεβαιόπιστοι** καί ἐν γνώσει τελείᾳ ἤ καί προκαθάρσει ἑαυτούς εὐτρεπίσαντες καί οὕτως ἐλθόντες ἐπί τό βάπτισμα» (Συμεών Νέος Θεολόγος S C 129, σελ. 282-284).

Αὐτός ὁ λόγος εἶναι φοβερός, ὅτι δέν λαμβάνουν ὅλοι οἱ βαπτιζόμενοι τόν Χριστό, ἀλλά οἱ βεβαιόπιστοι καί ἐκεῖνοι πού προσῆλθαν στό Βάπτισμα μέ προετοιμασία.

Ἀλλά εἶναι φοβερότερος ὁ ἑπόμενος λόγος τοῦ ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου πού ἀναφέρεται στά νήπια πού βαπτίζονται, ἀλλά στόν βίο τους ζοῦν ἀναξίως, ὅτι θά ἔχουν κατάκριση περισσότερη ἀπό αὐτούς πού εἶναι ἀβάπτιστοι!

«Οἱ γάρ τό βάπτισμα τό σόν λαβόντες **ἐκ νηπίων**
Καί ἀναξίως ζήσαντες τούτου κατά τόν βίον
ἔξουσι τό κατάκριμα πλεῖον τῶν ἀβαπτίστων,
ὡς εἶπας, ἐνυβρίσαντες στολήν σου τήν ἁγίαν…
Ἐπεί οὖν **βεβαπτίσμεθα παῖδες ἀναισθητοῦντες,**
ὡς ἀτελεῖς καί ἀτελῶς δεχόμεθα τήν χάριν,
τῆς πρώτης παραβάσεως λαμβάνοντες τήν λύσιν…
καί ὥσπερ τότε ὁ Ἀδάμ ἦν πρό τῆς ἁμαρτίας,
οὕτω καί πάντες γίνονται οἱ γνώσει βαπτισθέντες
πλήν τῶν οὐ λαβόντων αἴσθησιν νοεράν ἀναισθήτως,
ἥνπερ ποιεῖ ἐρχόμενον ἐνεργείᾳ τό Πνεῦμα»

(Συμεών Νέος Θεολόγος, S C 196, σελ. 256).

Αὐτό πρέπει νά συνεξετασθῆ μέ βάση τήν διδασκαλία τοῦ ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς, σύμφωνα μέ τήν ὁποία «ἡ Χάρις ἀπ’ αὐτῆς τῆς ροπῆς ἐν ᾗ βαπτιζόμεθα ἐν αὐτῷ τῷ βάθει τοῦ νοῦ ἐγκρύπτεται, αὐτήν τήν αἴσθησιν αὐτοῦ κρύπτουσα τήν ἑαυτῆς παρουσίαν• ἐπειδάν δέ ἄρξηταί τις ἐκ πάσης προθέσεως ἐρᾶν τοῦ Θεοῦ, τότε ἀρρήτῳ τινί λόγῳ διά τῆς τοῦ νοῦ αἰσθήσεως ποσομιλεῖ τῇ ψυχῇ μέρος τι τῶν ἑαυτῆς ἀγαθῶν» (Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν, τόμος Β΄, ἐκδ. Παπαδημητρίου, σελ. 258).

Ἑπομένως, αὐτή ἡ πατερική διδασκαλία βρίσκεται στόν ἀντίποδα τῆς αἱρέσεως τῶν Μασσαλιανῶν, πού πίστευαν ὅτι στόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο ὑπάρχει μιά ὑποστατική δυαρχία, ὁ Θεός καί ὁ σατανᾶς, ὅπως φαίνεται καί σέ ἄλλα χωρία τοῦ ἁγίου Διαδόχου.

Γίνεται ἀντιληπτό ὅτι ἡ ἄποψη πού διατυπώνεται μέ ἐπιπολαιότητα ὅτι πρέπει νά τελοῦμε τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος χωρίς προϋποθέσεις καί μάλιστα χωρίς ἐγγυήσεις ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ βαπτιζομένου νηπίου καί χωρίς καμμιά βεβαίωση ἀπό τόν ἀνάδοχο, ἀλλά καί μέ τήν βεβαιότητα ὅτι τό νήπιο θά ζήση μέσα σέ «γάμο ὁμοφυλοφίλων» μέ σαφῆ παράβαση τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, **εἶναι ἡ βάση τῆς ἐκκοσμίκευσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, καί αὐτό παραπέμπει σέ μιά «μαγική» ἀντίληψη περί τῶν Μυστηρίων καί ὄχι σέ μυστηριακή ἐκκλησιαστική ζωή.**

6. Δηλώσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος εἶναι μέλος τῆς Ἱεραρχίας ἀπό τό ἔτος 1981, δηλαδή 43 χρόνια, καί διετέλεσε προηγουμένως 4 χρόνια Γραμματεύς καί Ἀρχιγραμματεύς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί ἀντιμετώπισε

πολλές κρίσεις ἐκκλησιαστικές, ἦταν σχεδόν μισό αἰώνα στά Συνοδικά ὄργανα, σέ ὑπεύθυνες θέσεις.

Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἔχει μεγάλη ἐκκλησιαστική πείρα, καί κανείς ἀπό ἐμᾶς δέν μπορεῖ νά συγκριθῆ μέ τήν δική του πείρα. Ἔτσι, γνωρίζει ἐπαρκῶς ὅλα τά ἐκκλησιαστικά θέματα. Ὡς ἐκ τούτου ἦταν σωστές καί σοφές οἱ δηλώσεις του, κατά τήν 25η Ἰανουαρίου 2024, γιά τό θέμα τῆς βαπτίσεως τῶν τέκνων τῶν ὁμοφυλοφίλων. Εἶπε:

«Ἡ ἐλευθερία στόν ἄνθρωπο εἶναι πολύ σπουδαῖο πρᾶγμα, καί αὐτό πρέπει νά τό λάβουμε ὅλοι ὑπόψη, καί ἡ Εκκλησία, ἀλλά καί ἡ Πολιτεία». «Πρέπει νά ἐπιστρέψουμε ξανά στήν παράδοση. Ἄν ἡ βάπτιση γίνεται στήν μικρή ἡλικία τῶν παιδιῶν, εἶναι διότι μέσα στήν Ἐκκλησία εἶχε δημιουργηθεῖ ἡ αἴσθηση ὅτι τό παιδί μεγαλώνει μέσα σέ ἕνα περιβάλλον χριστιανικῶν ἀρχῶν. Ἑπομένως, δέν χρειαζόταν κατήχηση, γιατί γινόταν ἐντός τοῦ περιβάλλοντος. Τώρα πού ἀλλάζουν τά πράγματα, δέν εἴμαστε κατά τῶν παιδιῶν. Τά παιδιά τά ἀγαπᾶμε καί νοιαζόμαστε περισσότερο ἀπ’ ὅλους τούς ἄλλους. Ἡ Ἐκκλησία θά περιμένει αὐτά τά παιδιά νά φτάσουν σέ μιά ἡλικία καί ὅταν μεγαλώσουν θά βαπτισθοῦν».

Ἄλλες ἀπόψεις γιά τό θέμα αὐτό, καί μάλιστα τήν περίοδο πού ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁμοφώνως ἔλαβε μιά σημαντική ἀπόφαση κατά τοῦ νομοσχεδίου «γάμου ὁμοφυλοφίλων καί τεκνοθεσίας» δέν βοηθοῦν στήν ἀντιμετώπιση ἀπό τήν Ἐκκλησία τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ θέματος, μᾶλλον ἐξυπηρετοῦν ὅσους θέλουν νά δημιουργήσουν πρόβλημα στήν ἑνότητα τῆς Ἱεραρχίας πάνω στό σοβαρό αὐτό θέμα. Πέραν ἀπό αὐτό εἶναι ἐκπληκτικό ὅτι ὅλοι ἐκφράζουν τίς γνῶμες τους καί γιά τό Βάπτισμα τῶν υἱοθετημένων τέκνων ἀπό ὁμοφυλοφίλους, ἀλλά, γιά μερικούς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν ἔχει αὐτό τό δικαίωμα!